

Notat om vejledende salær m.v. til advokater i tvangsfjernelsessager, der behandles i Børn og unge-udvalget

Dette notat er udarbejdet af en arbejdsgruppe, nedsat af Byretspræsidenterne, bestående af byretsdommere, der er medlem af Børn og unge-udvalg i 5 forskellige retskredse.

Regelgrundlaget

Reglerne om advokatbistand i forbindelse med sager, der behandles i Børn og unge-udvalget fremgår af servicelovens §72, der har følgende ordlyd.

- *Advokatbistand, aktindsigt m.v.*
- **§ 72.** Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, gratis advokatbistand under en sag om
 - 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
 - 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
 - 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
 - 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
 - 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,
 - 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,
 - 7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 3 eller 4, jf. § 58,
 - 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3-5,
 - 9) brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2,
 - 10) anbringelse i delvis lukkede døgninstitutioner og på delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner efter § 123 b, stk. 1, og
 - 11) tilbageholdelse efter § 123 c.
- *Stk. 2.* Forældremyndighedens indehaver, den unge, der er fyldt 12 år, og plejeforældrene skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag om flytning eller hjemtagelse fra privat familiepleje efter § 78, stk. 4.
- *Stk. 3.* Under en sag om afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3-5, og en sag om brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2, med den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, skal denne have tilbud om gratis advokatbistand.
- *Stk. 4.* Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

I bekendtgørelse nr. 1116 af 29. november 2012 om forretningsordenen for børn og unge-udvalgene, der er udstedt i medfør af lov bekendtgørelse nr. 930 af 17. september 2012 om retssikkerhed og administration på det sociale område, hedder det:

”§ 9. Dommeren fastsætter efter § 72, stk. 4, i lov om social service salær og godtgørelse for udlæg til advokater efter samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kap. 31.”

I vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr 3. til serviceloven) hedder det bl.a.:

” **415.** Loven fastsætter, at der skal gives et tilbud om advokatbistand, men det er forældremyndighedens indehaver, den unge eller andre berettigede, der afgør, om de vil tage imod tilbuddet, og hvilken advokat de ønsker at lade sig bistå af. Kommunalbestyrelsen kan ikke påtvinge forældremyndighedens indehaver eller andre en advokat mod deres vilje. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at kommunalbestyrelsen som en del af den almindelige vejledning opfordrer parterne til at benytte sig af tilbuddet. I de tilfælde, hvor de af f.eks. forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 12 år, gives udtryk for ønske om at tage imod tilbuddet, men hvor den pågældende ikke selv er i stand til eller ikke selv ønsker at tage kontakt med en advokat, bør kommunen gøre en aktiv indsats for at skaffe en advokat til den pågældende. Hvis der er sket tilstrækkelig vejledning, er det ikke ugyldighedsgrund, at parten møder uden advokat, hvis parten alligevel ønsker mødet gennemført. Men der bør foretages en konkret afvejning af, om sagen bør udsættes, når partens advokat ikke møder op.

Indehavere af forældremyndigheden, som bør sammen, og som er enige, er berettigede til gratis bistand fra én advokat. Loven stiller ikke krav om, at indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 12 år, får hver sin advokat. Forældremyndighedens indehaver og den unge der er fyldt 12 år kan dog have modsatrettede interesser. Det vil derfor være uhensigtsmæssigt af retssikkerhedsmæssige grunde, hvis den unge og forælderen har samme advokat. Adgangen til advokatbistand udelukker ikke indehaveren af forældremyndigheden eller andre fra at benytte en bisidder, der kan være til støtte for den pågældende under sagen. Udgifterne til bisidder til forældremyndighedsindehaveren eller til barnet eller den unge kan ikke dækkes af kommunen.

Der er ikke i loven fastsat et tidspunkt for, hvornår der skal gives et tilbud om advokatbistand. Det må imidlertid anses for afgørende for advokatens mulighed for at bistå under sagen, at advokaten får en rimelig tid til at sætte sig ind i sagen inden mødet i børn og unge-udvalget.

Gratis advokatbistand er først og fremmest tænkt som støtte til forældremyndighedens indehaver i forbindelse med mødet i børn og unge-udvalget, således at det sikres, at forældrene får tilstrækkelig adgang til at gøre indsigelse med hensyn til sagens faktiske og retlige omstændigheder, inden der træffes afgørelse om tvangsmæssige foranstaltninger. Retten til gratis advokatbistand omfatter derfor ikke situationer, hvor der endnu ikke er berammet møde i børn og unge-udvalget, eller hvor kommunalbestyrelsen fortsat arbejder med forældremyndighedens indehaver på at finde en løsning og således endnu ikke har truffet beslutning om at beramme et møde i børn og unge-udvalget.

Advokatsalær

416. Efter servicelovens § 72, stk. 4, gælder der de samme regler om salær og godtgørelse til advokater som i sager, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

Dommeren i børn og unge-udvalget træffer beslutning om salær og godtgørelse for udlæg, jf. forretningsordenens § 9, kan findes på www.retsinfo.dk. Ved sagens behandling i Ankestyrelsen er det forvaltningen, der træffer afgørelse om salær og godtgørelse. Der er ikke mulighed for at klage over salærfastsættelsen. I tvivlstilfælde kan forvaltningen evt. rådføre sig med dommeren, men dommeren er ikke forpligtet til at yde rådgivning. For reglerne om kommunens adgang til refusion for udgifter til advokatbistand henvises til kapitel 31 i serviceloven.”

Salærfastsættelsen kan ikke kæres til landsretten, jf. herved bl.a. afgørelsen refereret i U2001.2434Ø, hvorfor en advokat, der ikke er enig i byretsdommerens fastsættelse af salær, må anlægge en sag mod kommunen.

Taksterne er fastsat således, at salæret – foruden et møde i Børn og unge-udvalget af sædvanlig varighed – dækker den tid, der i almindelighed må anses for nødvendig til forberedelse af sagen og et møde med klienten.

Taksterne er fastsat ud fra tidsforbrug, således at honorering sker ud fra de anførte tidsforbrug med den til enhver tid gældende grundsats pr. time, der er anført i landsretspræsidenternes vejledende takster for forsvarere i straffesager mv., p.t. af 1. oktober 2014, hvor timetaksten er 1.700 kr. med

tillæg af moms. Taksterne reguleres derfor beløbsmæssigt, hvis landsretspræsidenterne ændrer grundsatsen pr. time.

Takster

1. Godkendelse af formandsbeslutning
(p.t. 6.800 kr. med tillæg af moms)	4 timer
2. ”Månedsmøde” efter en formandsbeslutning
(p.t. 6.800 kr. med tillæg af moms)	4 timer
3. Hvis samme advokat ved godkendelse af formandsbeslutning
og ved ”månedsmøde”, samlet salær for
(p.t. 13.600 kr. med tillæg af moms)	8 timer
4. Almindeligt ”førstegangsmøde”
(p.t. 10.200 kr. med tillæg af moms)	6 timer
5. Genbehandling ved samme advokat
(p.t. 8.500 kr. med tillæg af moms)	5 timer
Såfremt advokaten ikke kender sagen fra tidligere, kan der ske forhøjelse med 1 time.	
6. Alene stillingtagen til overvåget samvær
(p.t.5.100 kr. med tillæg af moms)	3 timer
Såfremt advokaten ikke kender sagen i forvejen, kan der ske forhøjelse med 1 time.	
7. Begrænset fratagelse af forældremyndighed med henblik på
sygdomsbehandling, jf. servicelovens § 63
(p.t. 3.400 kr. med tillæg af moms)	2 timer

Såfremt byretsdommeren ikke på mødet har modtaget en redegørelse for tidsforbrug, der kan begrunde en fravigelse, vil salæret blive fastsat i overensstemmelse med de ovenfor anførte takster.

Tidsforbruget kan fastsættes over eller under det angivne interval, hvis sagen har været usædvanlig vanskelig eller usædvanlig enkel. Det kan bl.a. indgå, hvis den pågældende advokat kender sagen godt fra tidligere administrative behandlinger eller har haft sager vedrørende søskende.

Såfremt sagen omfatter flere søskende, kan tidsforbruget forøges med en time.

Rejsetid og rejseomkostninger

Der fastsættes som udgangspunkt ikke godtgørelse for rejsetid og rejseomkostninger. Såfremt den pågældende advokat er af den opfattelse, at der foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde, at rejsetid og rejseomkostninger skal godtgøres, skal den pågældende advokat i god tid inden

mødet forespørge kommunen, hvorvidt udgangspunktet kan fraviges. Kommunen forelægger spørgsmålet for dommeren og meddeler herefter advokaten, hvorvidt der kan ske godtgørelse for rejsetid og rejseomkostninger. Såfremt en advokat har fået tilsagn om, at der kan ske godtgørelse for rejsetid og rejseomkostninger, gælder et sådant tilsagn kun den pågældende advokat personligt. Rejsetid honoreres i så fald som til forsvarere i straffesager.

Flere advokater og advokatfuldmægtige

Forældremyndighedsindehavere, der bor sammen, og som har samme holdning til anbringelsen, er alene berettigede til én advokat, jf. herved den ovenfor citerede vejledning pkt. 378, 3. sidste afsnit.

Forældre, der bor sammen, men som ikke har samme holdning til anbringelsesspørgsmålet, kan have hver deres advokat, men i sådanne tilfælde kan det ikke af habilitetsmæssige grunde være to advokater fra samme advokatkontor.

Af retssikkerhedsmæssige grunde bør barnet og forældrene ikke have samme advokat, selv om de har samme holdning til anbringelsen. Forældre og barn bør endvidere af habilitetsmæssige grunde ikke have advokater fra samme advokatkontor.

Da der er tale om meget indgribende sager, bør der ikke møde advokatfuldmægtige i disse sager, medmindre det undtagelsesvist er aftalt med dommeren.

Den 6. februar 2015.